

Covorare

Scoarțe

Părete

**Covoare
Scoarțe
Păretare**

Carpets • Tapis • Teppiche

**MINISTERUL CULTURII
CENTRUL NAȚIONAL AL CREAȚIEI POPULARE
1996**

Lucrări selectate din expoziția

Covoare, scoarțe, păretare

organizată de CENTRUL NAȚIONAL AL CRËAȚIEI POPULARE

la Galeria „Etaj 3 / 4” – Oficiul Național pentru Documentare și Expoziții de Artă – București

24 octombrie – 6 noiembrie 1996

Arta țesutului sau perenitatea unui meșteșug

Demersul expozițional ce-și propune să pună în discuție problematica din domeniul creației populare contemporane nu poate fi decât unul binevenit.

Pentru că este mai normal să urmărești, să apreciezi, să cataloghezi un fenomen care se derulează oricum de la sine, decât să-l ignori sau chiar să-l negi, așa cum s-a încercat imediat după evenimentele din 1989.

Condițiile de dezvoltare a satului românesc contemporan au impus un proces de revalorizare a creației populare, putându-se urmări trei nivele ale actului creator: realizarea obiectivului autentic în spiritul tradiției; opțiuni noi, vizând domeniile ornamenticii, cromaticii, materialelor și tehnicilor de lucru, generate de mutațiile în ceea ce privește orientarea gustului; latura neavenitului, pentru a nu-l numi kitsch.

O expoziție dedicată țesăturilor din lână oferă posibilitatea ca în peisajul contemporan să se urmărească evoluția unei categorii de obiecte care îndeplinește rolul decorativ cel mai important în interiorul locuinței țărănești.

Răspândite în legătura cu nevoia menținerii căldurii în interior și cu ocupațiile locuitorilor, țesăturile din lână au reprezentat piese de mare valoare, păstrate cu grijă în fiecare gospodărie și transmise din generație în generație, până în zilele noastre.

Hășă cum relevă o serie de documente, țesăturile din lână erau trecute în foile de zestre, alături de pământuri și vite. Dintr-o foaie de zestre întocmită la 1 aprilie 1822 rezultă importanța care se acorda pie-

selor textile în gospodaria țărănească din zonă: „Făcut-am această foaie de zestre ce s-a dat fiicei mele Floarea, cum în jos arătă, atât din cele stătătoare cât și din cele mișcătoare... o ie bună, două ștergare bune, o zăvastră pe culme, o procovită, o sarică, o zeghe, o pereche desagi”. (Ioan Răuțescu, Dragoslavele, Câmpulung, 1837, p. 243).

Scoarțele, covoarele, păretarele, cerigile au răspuns pe deplin cerințelor de amenajare funcțională a interiorului țărănesc de utilizare completă a spațiului într-un întreg echilibrat.

Cunoscută în lumea întreagă ca o încununare a geniului artistic al poporului român, scoarța sintetizează în ea întreaga măiestrie a țesutului, un rafinat simț al îmbinării motivelor în compozиții decorative armonioase alcătuite, o viziune originală, proprie creatorului, asupra naturii și a vieții.

Varietatea zonală a scoarței românești este dată de diferențele de compoziție și colorit, de îndemânarea în a alătura și doza culorile în diferite tonalități. Geometrismul specific scoarței românești este legat de o străveche moștenire a artei noastre populare, dar și de tehnica țesutului în care caracteristică este perpendicularitatea firelor. Fiecare scoarță își are personalitatea sa bine definită. Integrată într-o arie zonală mai largă. Pe scoarța moldovenească, cu cromatică rafinată a culorilor vegetale, cipăre, într-o manieră stilizată celebrul motiv al „pomului vieții”. Motivele florale stilizate, imaginile de păsări, animale și diferite personaje se înălțău într-o armonie perfectă pe scoarța oltenenească, în timp ce trăvechea

„roată” solară este transpusă în romburi concentrice care se continuă la infinit, dând măsura desăvârșirii scoarței muntești.

Continuându-se în zilele noastre, vechea îndeletnicire a țesutului se confruntă cu impactul unei lumi în continuă transformare, în care structurile de organizare a interiorului locuinței din mediul rural tind să se apropie de cele urbane, și în care se produc modificări ale gustului estetic.

Cu toate greutățile în privința procurării materialelor și desfacerii produselor, creația spontană este încă viguroasă, existând zone unde se lucrează aproape în fiecare casă. Lucrul acesta se întâmplă nu neapărat pentru folosința strictă a familiei, ci din necesitatea de a transmite meșteșugul generațiilor mai tinere, împreună cu zestrea de obiecte lucrate de bătrânele din casă și care reprezintă, astăzi ca și în trecut, o mare valoare sentimentală dar și materială.

Din rândul acestora se deosează individualități distincte, care, filtrând tradiția prin prisma propriilor moșteniri în ceea ce privește stăpânirea tehniciilor, a îmbinărilor compozitionale și cromatice, realizează obiecte de un înalt nivel artistic, apte pentru a fi integrate în interiorul modern. Unele dintre aceste piese ajung în locuințe din marile orașe, realizând o punte de legătură cu spiritualitatea satului, sau ne reprezintă în colecții muzeale sau particulare din străinătate.

Acum traversăm o perioadă mai dificilă în activitatea din cadrul cooperativelor meșteșugărești specializate în țesutul covoarelor, dar care, printr-o mai atentă prospectare a nevoilor pieții românești și internaționale, se poate redresc.

Interesul pentru țesăturile din lână lucrate după tradiția locului este mare, chiar dacă în condițiile actuale de circulație a informației există riscul unei uniformizări a gusturilor și, implicit, a ofertei de produse.

Dintre toate obiectele care au compus interiorul tradițional, țesăturile sunt cele care se potrivesc cel mai bine în locuința modernă.

Sesizând schimbarea sistemului de organizare a interiorului locuinței, creațoarele propun piese care țin cont de tendințele din domeniul funcționalității, aducând modificări ale formatului și dimensiunilor, astfel încât să poată fi integrate în ambientul rural sau urban cu mai mare ușurință (covoare, păretare, carpe, cergi).

Vechea scoarță românească, ca și celealte țesături populare, a reprezentat o sursă de inspirație inepuizabilă pentru artiștii plastici contemporani, ale căror lucrări se regăsesc în expoziții și mari muzee ale lumii.

Există și pericolul realizării unui produs hibrid, în încercarea de a răspunde tuturor tendințelor modei, combinând tehnici, materiale, culori și ornamente, fără a se înțelege că mutațiile specifice momentului reprezintă de fapt un alt pas pe calea evoluției firești a artei noastre populare.

Este și dorința organizatorilor expoziției, de a demonstra că perenitatea unui meșteșug stă în puterea de a crea și a consumatorului de a da dovadă de mobilitate și disponibilitate în receptarea limbajului unei arte cu adânci rădăcini în timp.

Ecatrina DULCU

Covor oltenesc cu motive florale (detaliu)

Ileana Fiertu
din Cernătești, județul Dolj

Covor din lână ales cu romburi și vergi

Ileana Fieru
din Cernătești, județul Dolj

Covor cu aleșături în verși

Ioana Croitoru
Măcăsu de Sus, județul Dolj

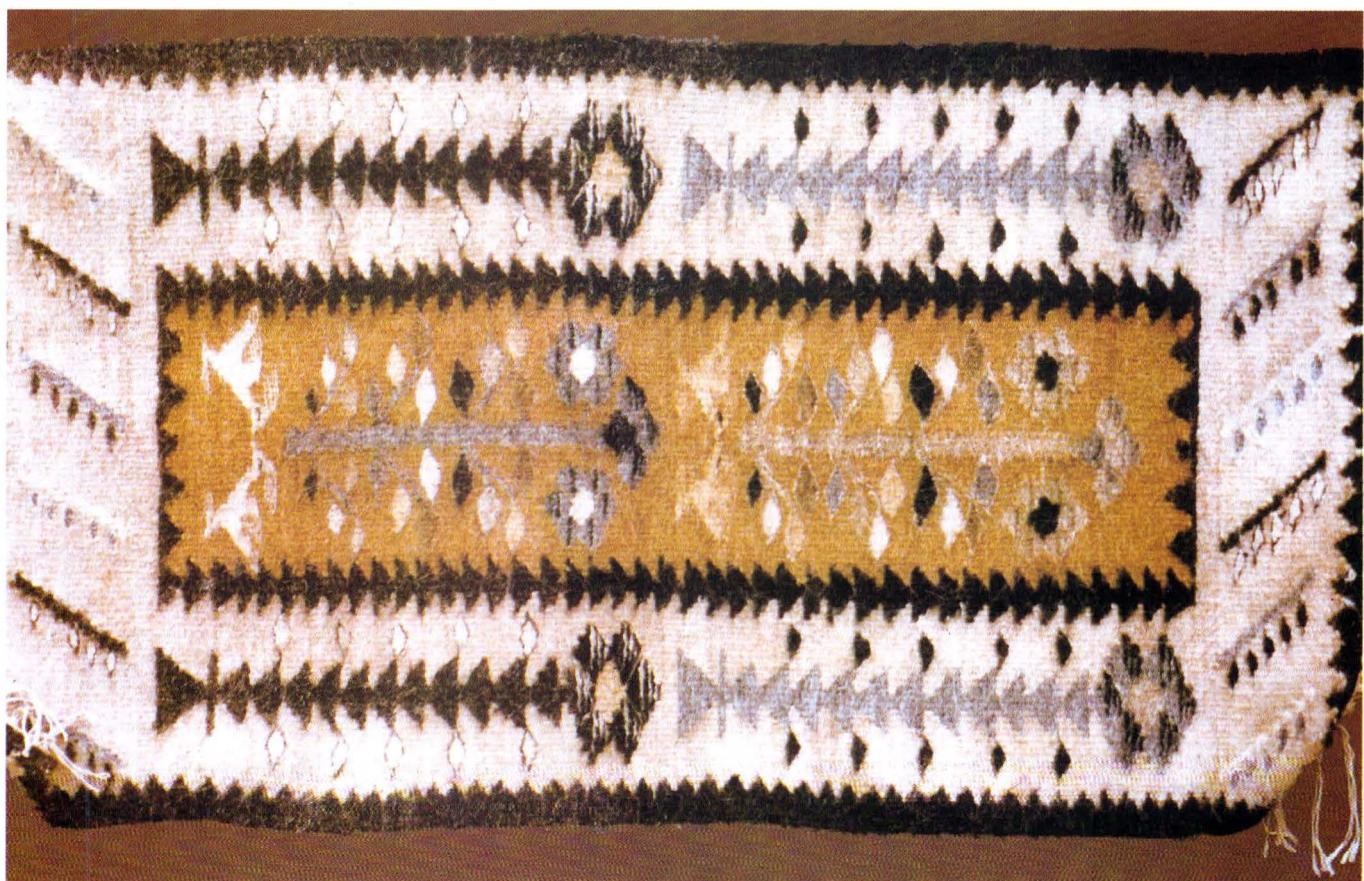

Corpetă din lână cu romburi

Păretar din lână cu motive geometrice

Elena Paraschivou
din Bărbătești, județul Vrancea

Covoare din păr de capră în culori naturale

Emanuela Banu
din Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea

Carpetă din lână cu răpușă

Carpetă din păr de capră cu romburi și „pistornice”

Adela Petre
Buzău, județul Buzău

Covor din lână „în roate”

Adela Petre
Buzău, județul Buzău

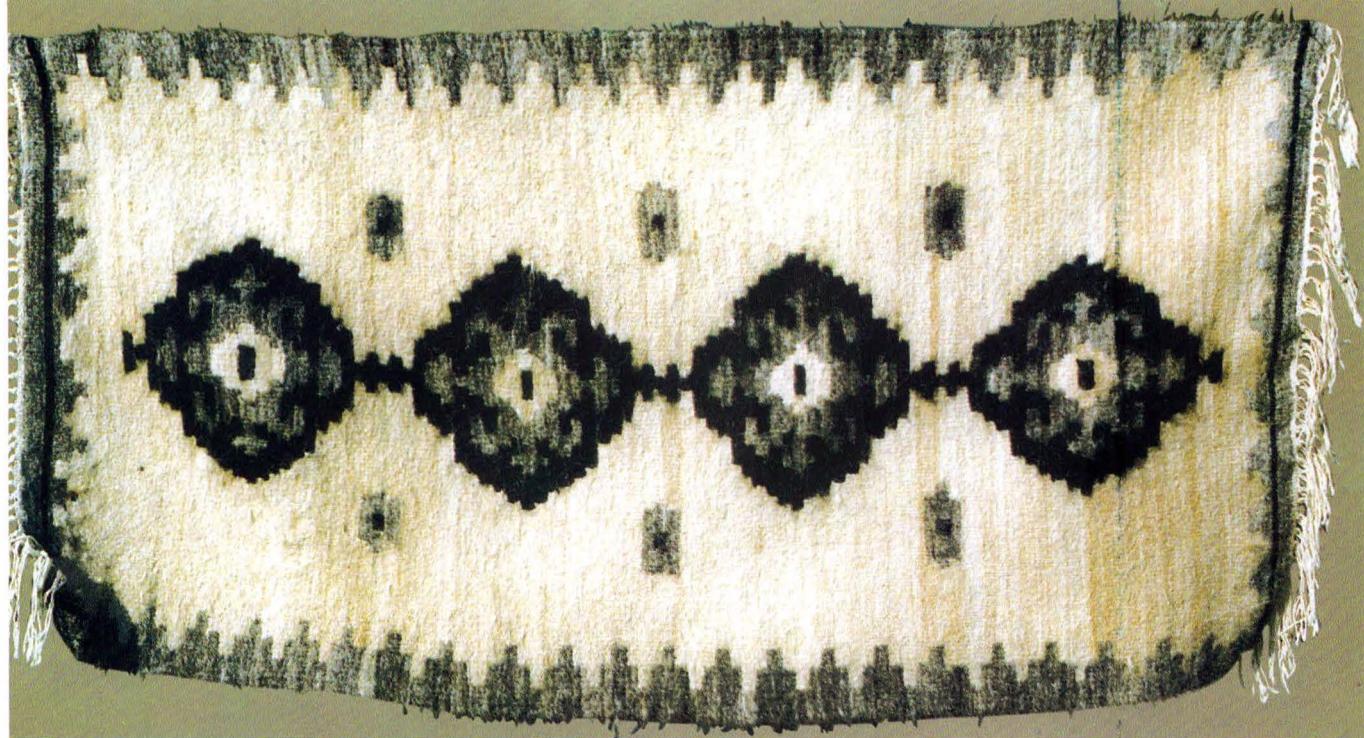
Carpetă
din păr de capră

Adela Petre

Buzău, județul Buzău

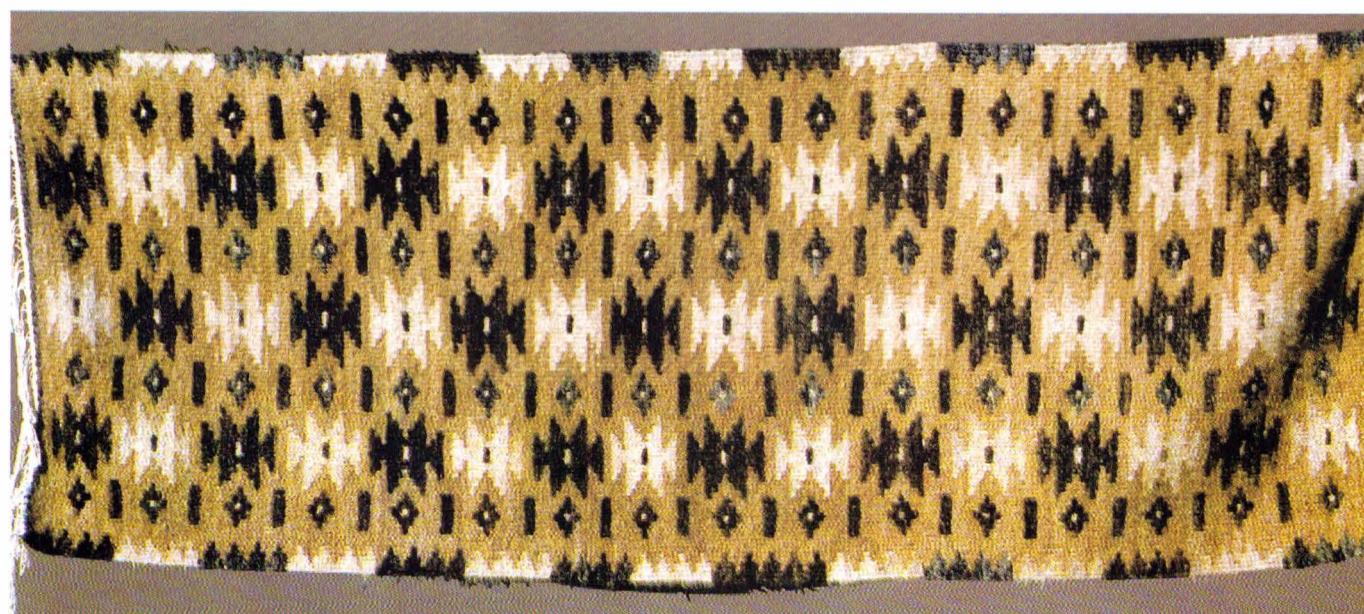
Carpetă cu romburi

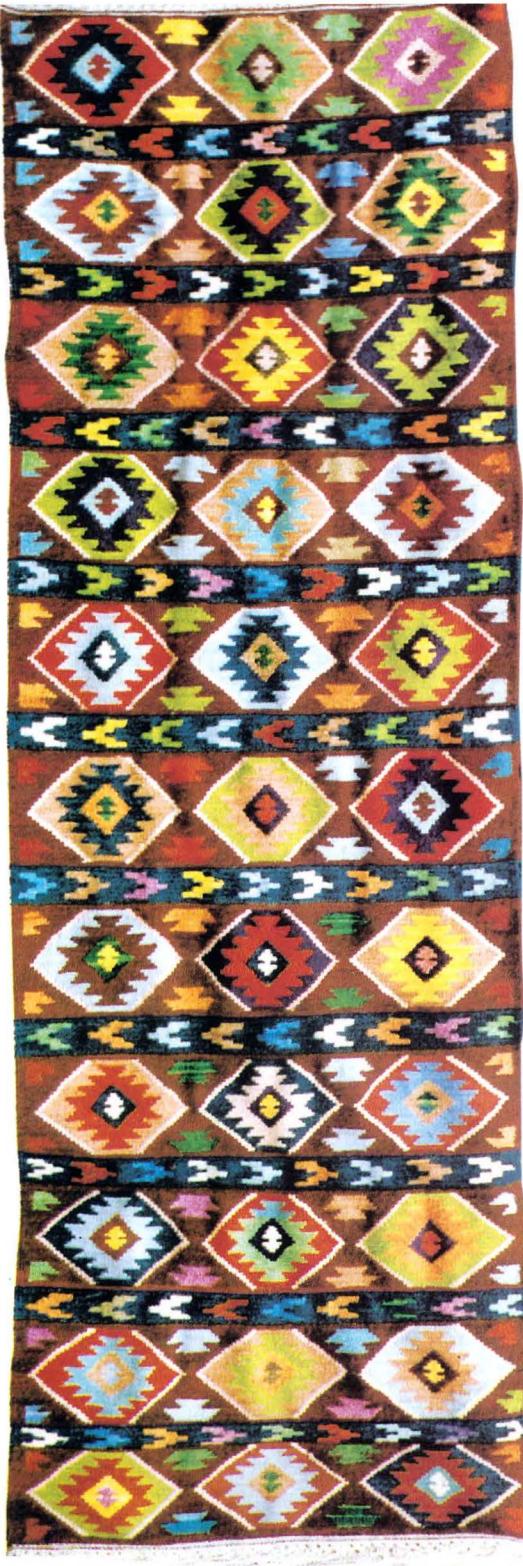

Carpete din păr de capră

Cornelia Petre
Buzău, județul Buzău

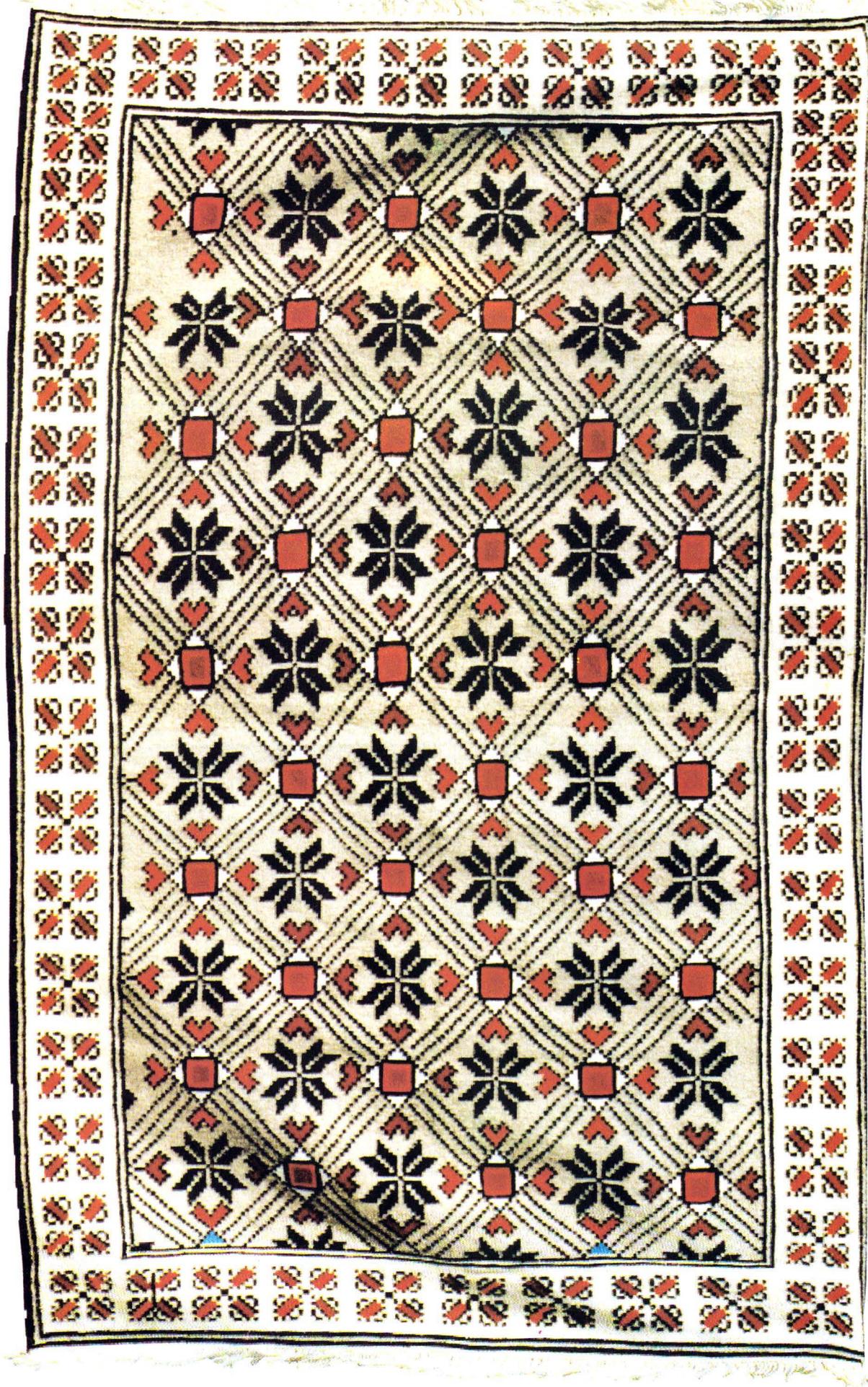

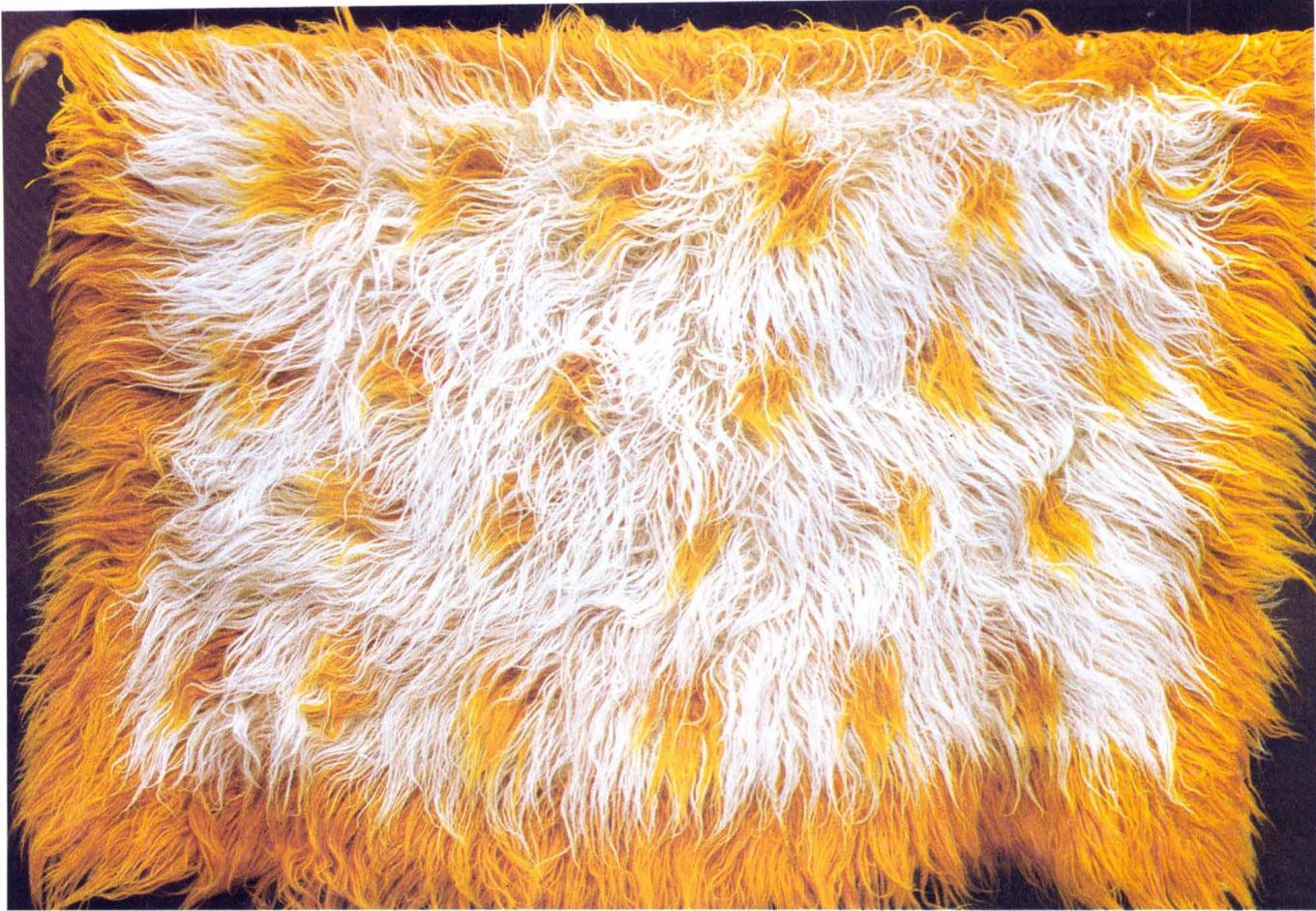

Păretar cu romburi
(detaliu)

Ecaterina Trifăneșcu
Câmpuri, județul Vrancea

Cergă

Veturia Breban ↑

Chiuzbaia, județul Mureș

Plocad alb

Gabriela Târceau

Corbi, județul Argeș

Lăică cu
motive geometrice și florale
stilizate

Vasilica Colocioiu
Năruja, județul Vrancea

Carpete din lână

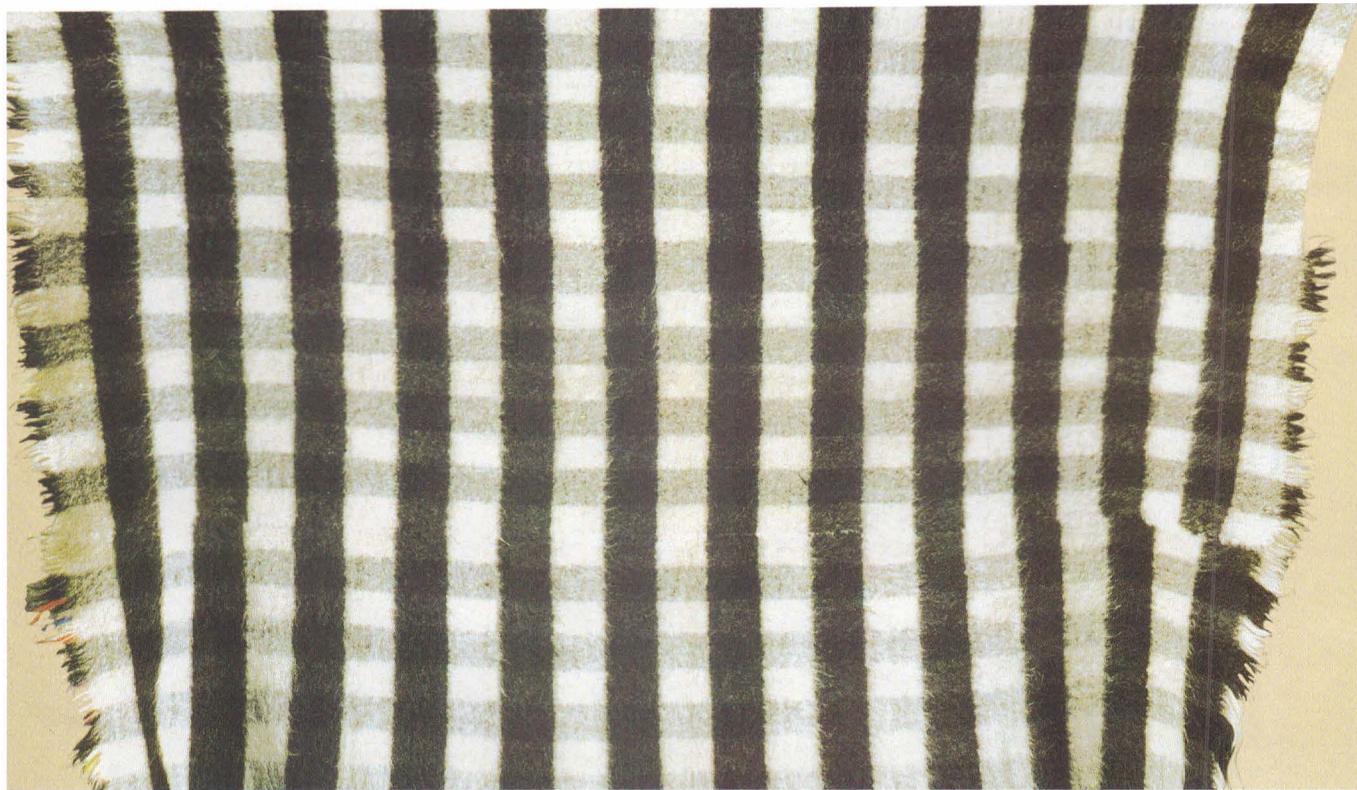
Olimpia Ionașcu
Vaslui, județul Vaslui

Cuvertură cu motive vegetale stilizate

Carpete cu
motive geometrice

Ioana Moldovan
Alba Iulia, județul Alba

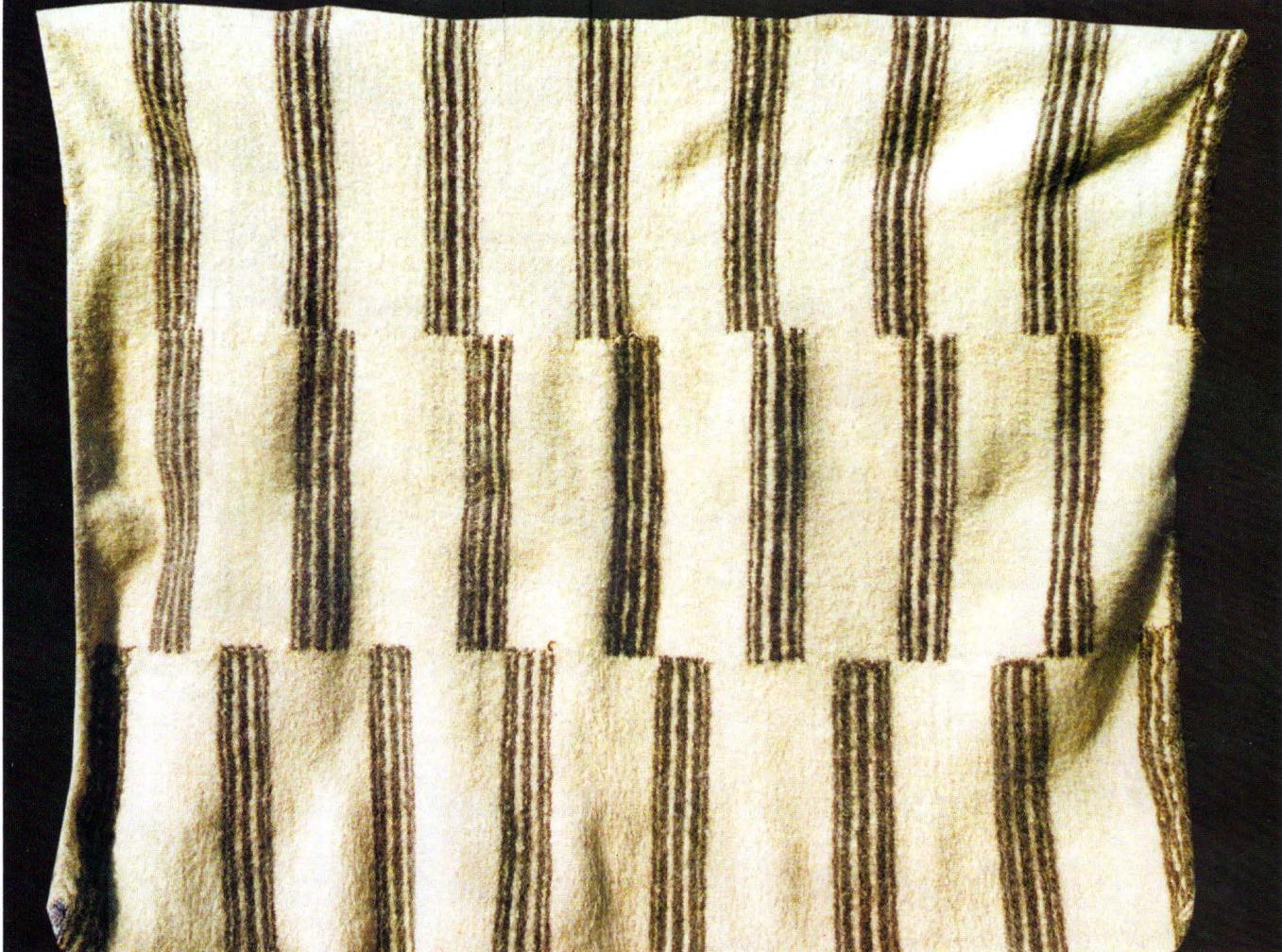

Tol „în pătrați”

Tol cu „rujă”

Măriuca Scridon
Rebra, județul Bistrița-Năsăud

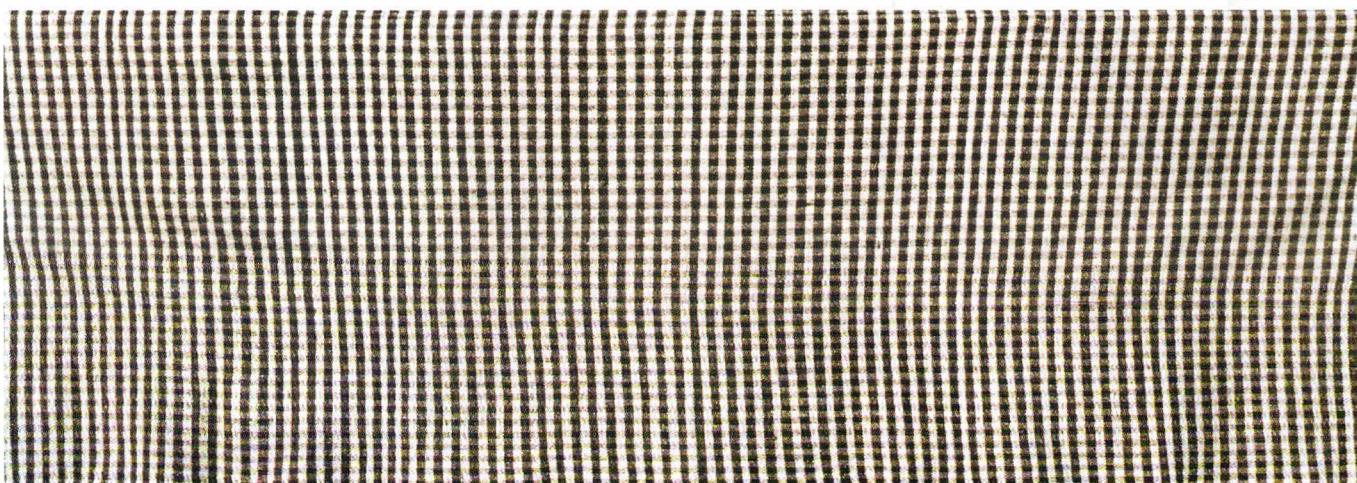

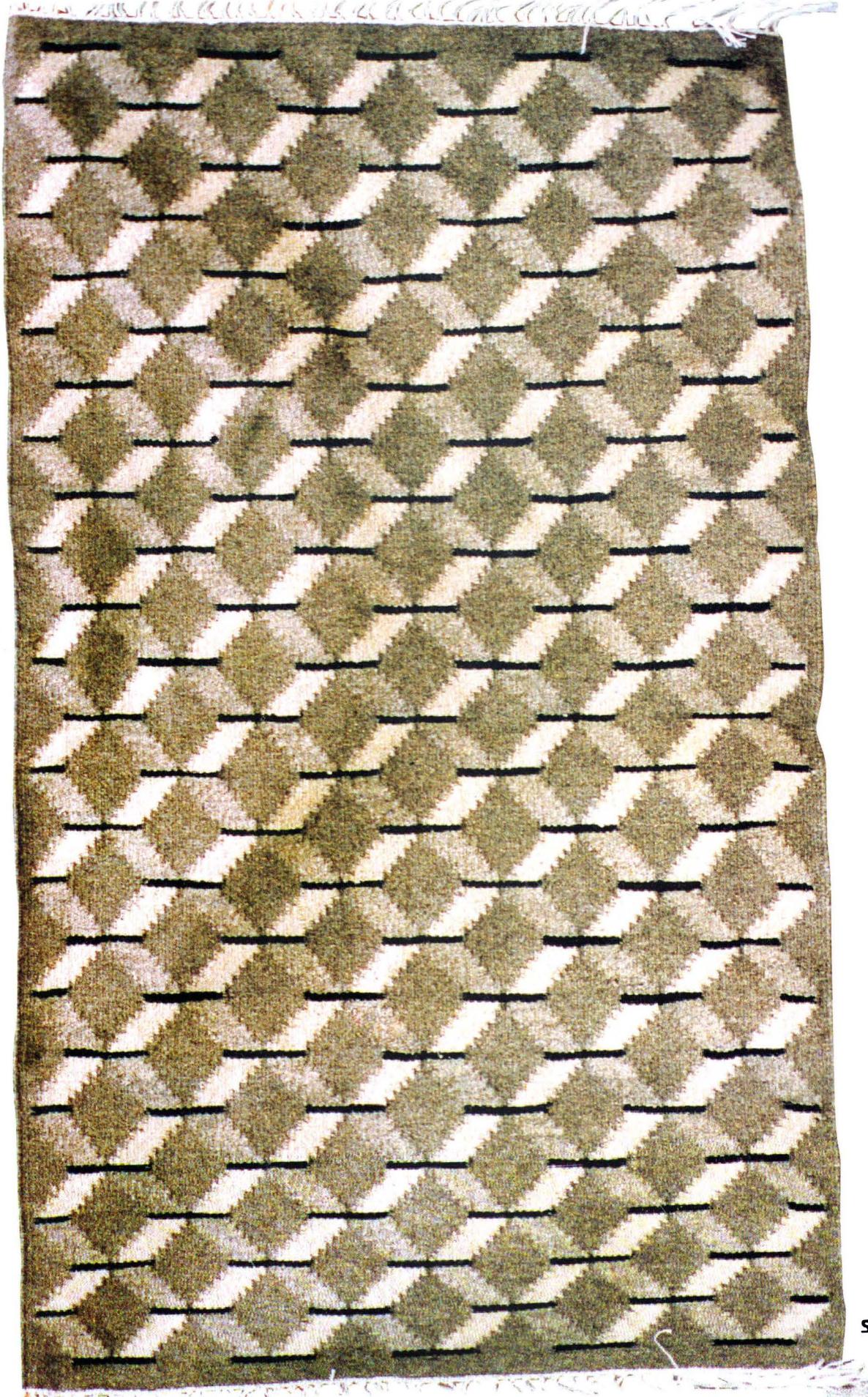
Țol în trei fol

Cornelia Boboia
Poșaga, județul Alba

Păretor în carouri

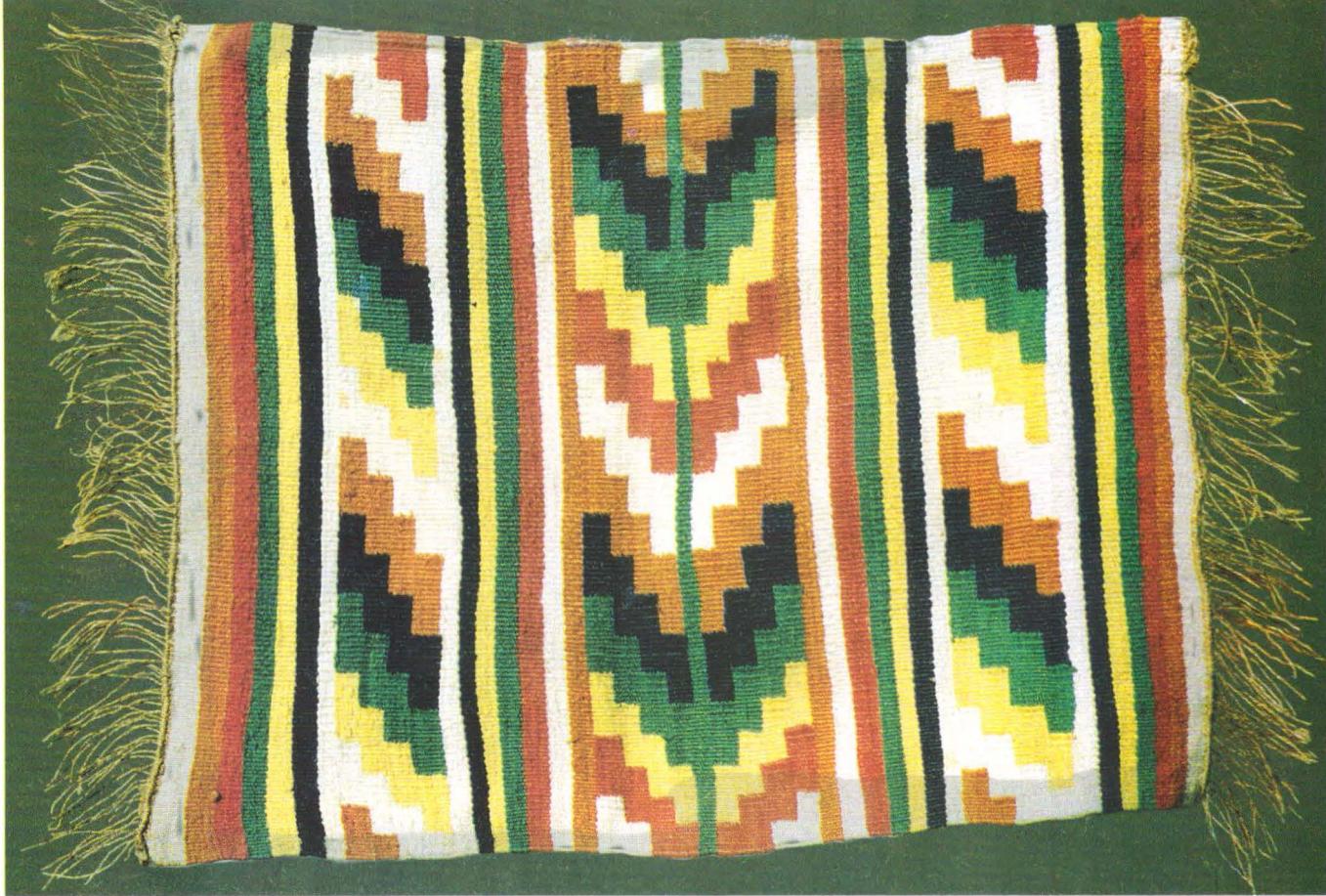
Veturia Suciu
Cojocna, județul Cluj

Scoarță cu
motive
geometrice

Steliană Cătană
Măgura,
județul
Dâmbovița

Carpete din lână

Elena Niță Ibrian
Piatra Neamț, județul Neamț

Carpete din lână

Elena Niță Ibrian
Piatra Neamț, județul Neamț

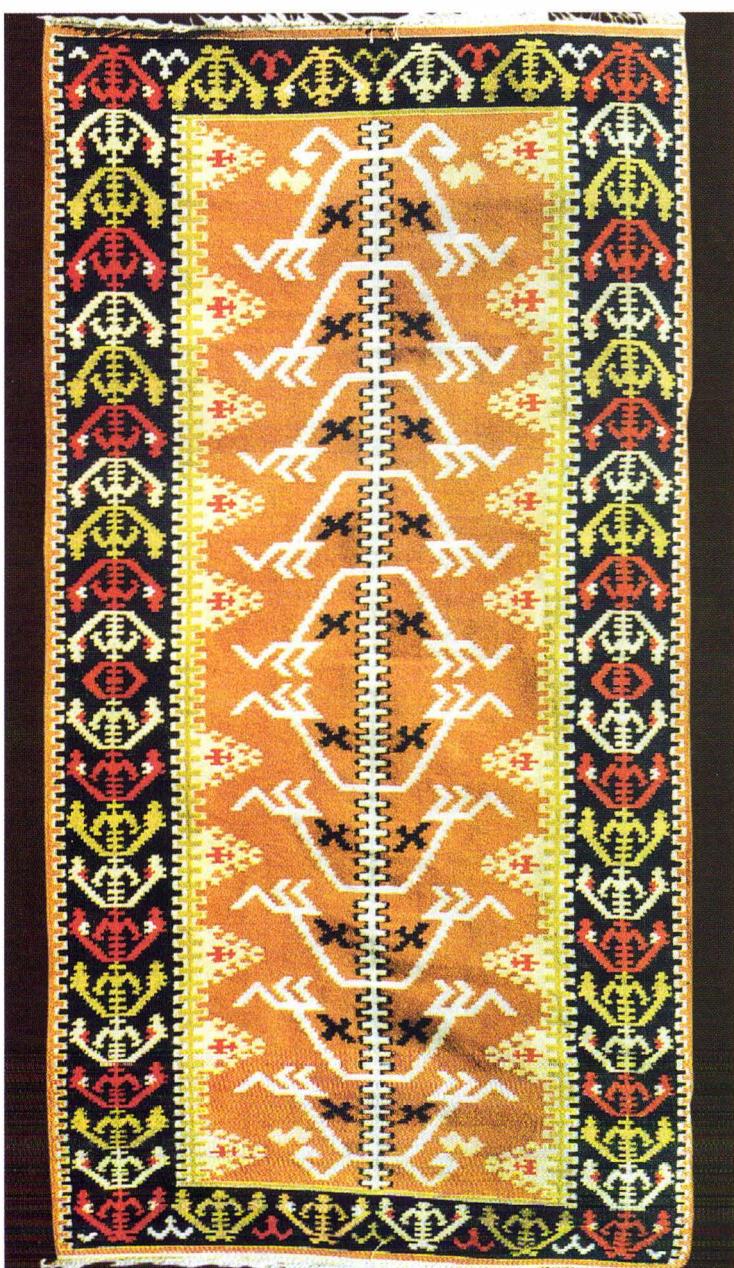

Covorare cu motivul
„pomul vieții”

Elena Niță Ibrian

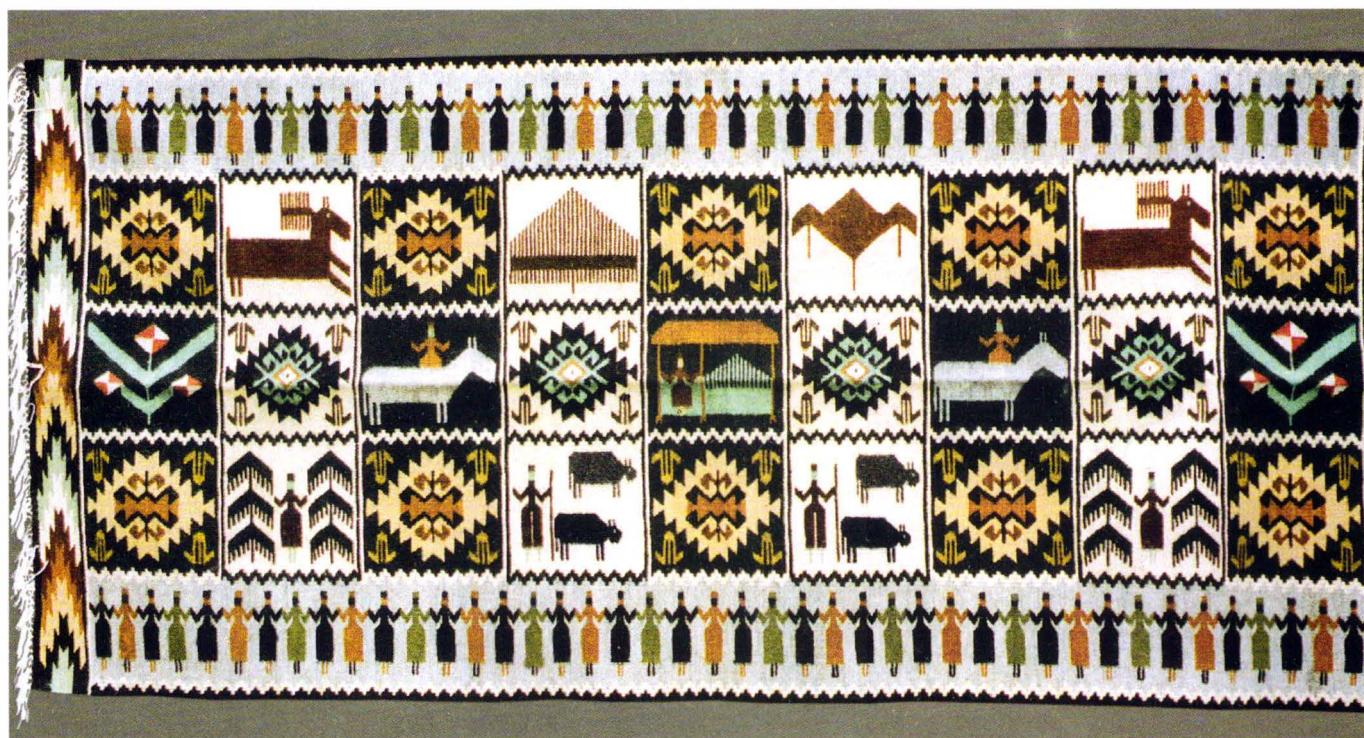
Piatra Neamț, județul Neamț

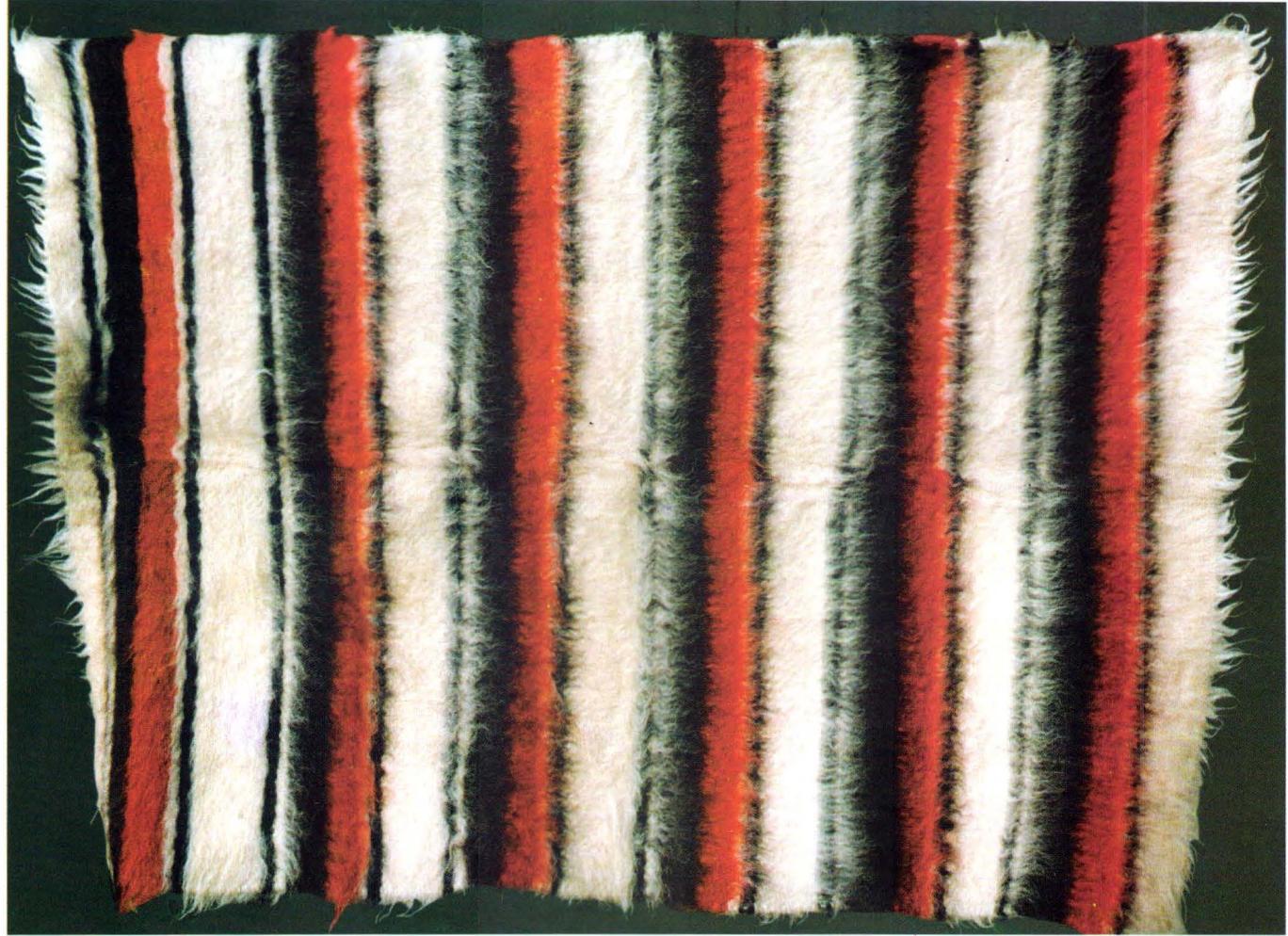
Covor din lână în culori vegetale: detaliu

Victoria Berbecaru
Botiza, județul Maramureș

Covoare din lână în culori vegetale

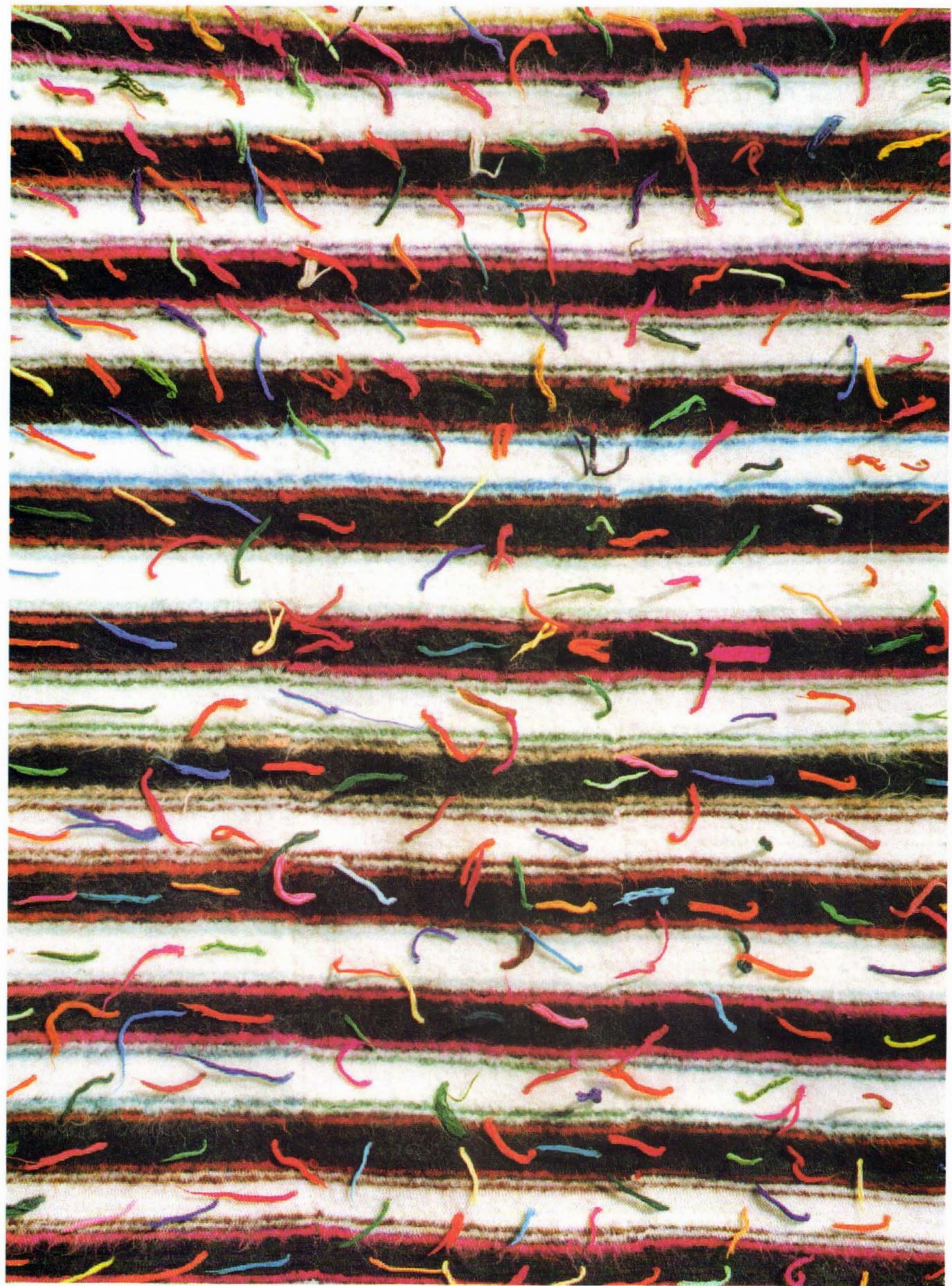
Victoria Berbecaru
Rătiza, județul Maramureș

Cerg

Irina Ștef
Săpânța, județul Maramureș

Tol cu „vîrste” și „ciupi”

Maria Șerban
Rogoz, județul Maramureș

Cergă

30

Ileana Stan
Săpânța, județul Maramureș

Cergă cu motive vegetale

Lătuș

Ileana Stan

Săpânța, județul Maramureș

Cuvertură („lipideu”) din lână în două foi

Margareta Jeier
Cheandrea, județul Sălaj

Ludovica Morar
Chendrea, județul Sălaj

Cuverturi
din lână

Maria Damșa
Chendrea, județul Sălaj

Cuvertură din lăncă

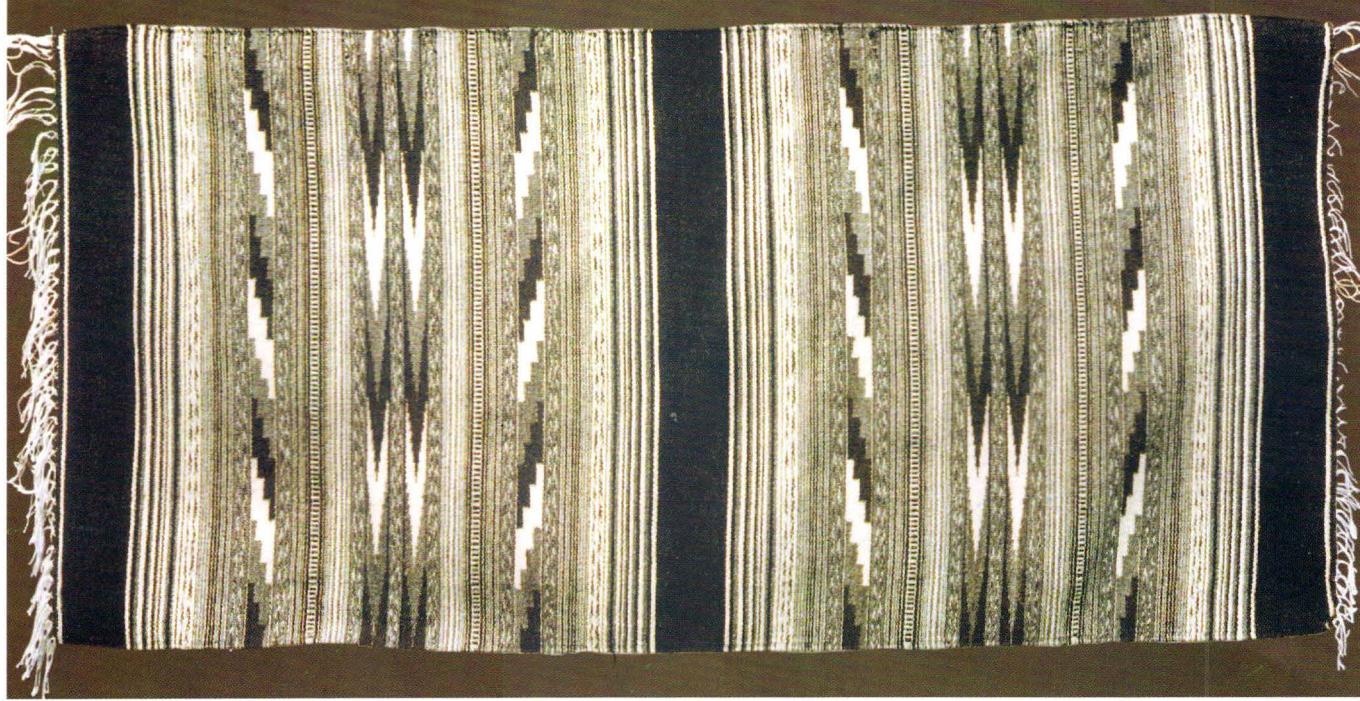
34

Ileana Gratiiana Pop
Ciuhomănești, județul Sălaj

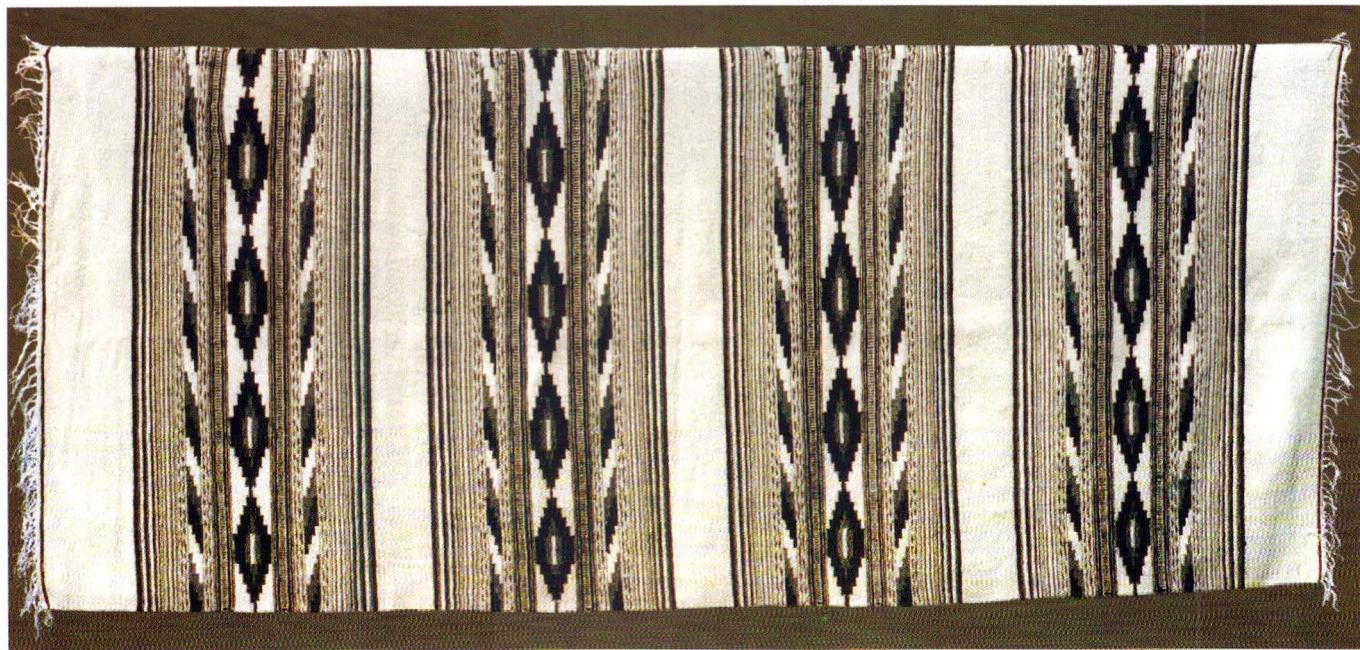
Cergă („țol”)

Ileana Gratișana Pop
Ciumentâna, județul Sălaj

Aglaia Tudoră
Oituz, județul Bacău

Cuverturi în culori naturale (în două foi)

Maria Giurca
Oituz, județul Bacău

Cuvertură („čolincă”)
Covor din lână (detaliu)

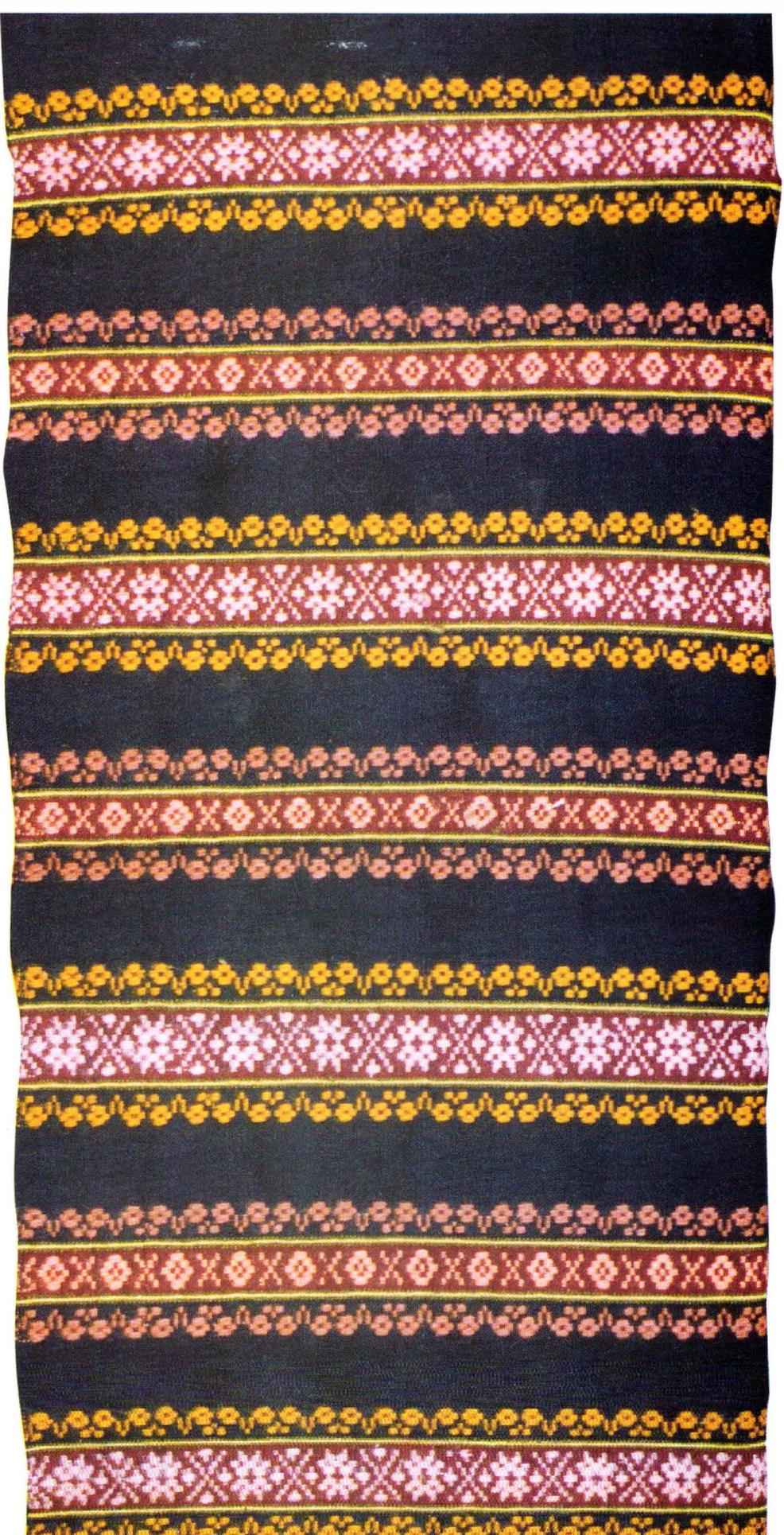
Maria Fărcaș
Hodoc, județul Mureș

Lăicere din lână cu motivul „în scaune”

Maria Stefan
Vorona, județul Botoșani

Cuvertură ("țelină")

Teodora Suceavă
Ibănești, județul Mureș

Carpete din lână

Maria Vețian
Beica de Jos, județul Mureș

Scoarță din lână cu motive geometrice

Tinca Nichifor
Paltin, județul Vrancea

The Art of Weaving—an Everlasting Trade

An exhibition which attempts to bring into discussion the various problems occurring in the field of contemporary folk-art cannot be but only welcome.

Because it's more normal to understand, appreciate and classify a phenomenon which, however happens by itself, than to ignore it, or even worse, to deny it, as many people tryed to do after the 1989 events.

The conditions in which the contemporary Romanian village has developed required a process of reevaluating folk creation, at the three levels of the creative act: the realization of an authentic object, in the spirit of tradition; new options concerning decorating, colouring, materials and techniques, these options being generated by the changes of the aesthetic values; the domain of the "intrusion," not to name it kitsch.

An exhibition of woven goods made by wool gives us the possibility to understand, in the contemporary landscape, the evolution of a category of goods which play the most important role in decorating the interior of a peasant's house.

Wide-spread all around the country, related to the need of preserving the warmth inside the rooms, as well, related to the occupations of the inhabitants, woven goods made by wool have always represented objects of high value, carefully kept in every house and passed from one generation to another, up to our days.

As many documents reveal it, these woven goods were mentioned in the dowry papers, together with land and cattle.

Reading one of these papers, written in Dragoslavele, on the 1st of April 1822, we can understand the importance which textile objects used to have in the peasants houses in this region: "I made this dowry paper which has been given to my daughter, Floarea, as noticed below, both in goods and in animals. An embroidered blouse in a good condition, two towels in a good condition, a wall rug on the cloth line, a carpet, a thick twilled cloth and a wallet" (Ion Răuțescu, Dragoslavele, Cîmpulung, 1937, p. 243).

Rugs, carpets, wall rugs, counterpanes, all of these corresponded to the needs of functional decorating of the peasants' houses, the need to completely use the space in an equilibrated interior.

Known all around the world as a peak of the artistical qualities of the Romanian people, the rug is a synthesis of the entire talent and ability of weaving, of the delicate sense of combining the motives in decorative compositions, harmoniously built, an original vision of the creator about nature and life.

The regional variety of the Romanian rug is given by the differences in composition and colouring, by the ability of matching and efficiently distributing the colours in different tonalities. The geometrical

motives, which are specific for the Romanian rug, are connected to an ancient heritage of our folk art, and also with the weaving technique, which has as a main, characteristic the perpendicularity of the threads. Each and every rug has its own personality, very well defined, integrated into a larger regional area. On the Moldavian rug, with the refined colouring of the vegetal colours, we can see, in a stylized manner, the famous motive "the tree of life." Floral motives, also stylized, representations of birds, animals and different human characters are chained together in a perfect harmony on the Oltenian rug, while the ancient solar "wheel" is represented by means of concentrical lozenges combined in an endless model, as a symbol of the absolute in the Muntenian rug.

Still existing nowadays, the old occupation of weaving faces the impact of a continuously transforming world, in which the organizing structures inside the rural house tend to become similar to those in the city. The system of esthetical principles is also changing.

In spite of all the difficulties concerning the materials and also the market, the spontaneous creation is still vigorous. There are regions where women in every house are weaving. And this is not only for the use of the family, but, also, because they want to pass this trade from one generation to another, together with the trousseau of goods handmade by the old ladies of the house, representing, today, as well as yesterday, a huge sentimental and, also, material value.

Among these women we can find distinct individualities which, filtering the tradition through their own inheritance in what techniques, compositional and cromatical mixtures concern, create objects of high artistical level, corresponding to the practical needs of the modern interior. Some of these objects come to decorate houses in the greatest cities, realizing a connecting bridge with the spirituality of the village. Some others represent our country in museums, public or private collections abroad.

We are now passing through a more difficult period of the activity in the trades associations specialized in carpets-weaving and which, by a better understanding of the needs and the demands of their buyers from our country and abroad, should reconsider their activity.

There is a great interest for the wool-woven goods handmade according to the local tradition, even if the actual spread of information brings the risk that the aesthetical options tend to standardize as well as the types of products offered on the market.

Among all the objects which have decorated the traditional house, the woven goods fit best in the modern houses.

Realizing that the decorating system inside the house has continuously been changing, the creators have always made objects which, respecting the tendencies in the field of functionality, change their shape and dimensions and, this way, they can be easier integrated into both urban and rural houses (rugs, carpets, wall-carpets, counterpanes).

The old Romanian rug, as well as the other folk-woven goods represented an everlasting source of inspiration for the contemporary fine arts artists. Their works can be found in the greatest museum and exhibitions of the world.

Of course, there is another danger, which is that some mixed-types of products might be made, because of the attempts to follow the fashion, by combining different techniques, materials, colours and decorations without understanding the specifical transformations at a certain moment. But this represents, in fact, another step on the way of a natural development of our folk art.

The organizers of this exhibition wish, in this respect, to show that the everlasting characteristics in the existence of a trade depend on the man's power to create and on the users' ability to accept the changes and to understand the message of a deep-rooted traditional art.

Ecaterina DULCU

le tissage ou l'éternité d'un art

La démarche d'une exposition se proposant de mettre en question la problématique de la création populaire contemporaine ne peut être que bienvenue.

Et cela vu qu'il est préférable d'analyser, d'apprécier, de cataloguer un phénomène qui se déroule, quoi qu'il soit, tout seul, que de l'ignorer ou même le nier, ainsi qu'en a été tenté le faire, après les événements de 1989.

Les conditions de développement du village roumain contemporain ont exigé un processus de revalorisation de la création populaire, domaine où trois niveaux de l'acte créateur se détachent – la création de l'objet authentique dans l'esprit de la tradition, des nouvelles options, visant les domaines de l'ornementation et de la chromatique, les matières et les techniques de travail –, engendrés par les mutations concernant le goût esthétique; il s'agit du non-avenu pour ne pas le nommer kitsch.

Une exposition consacrée aux lainages offre la possibilité de poursuivre, dans le paysage contemporain, l'évolution d'une catégorie d'objets accomplissant le plus important rôle décoratif à l'intérieur de la maison paysanne. Répandus en étroite liaison avec le besoin d'y maintenir la chaleur et avec les occupations des habitants, les lainages étaient des pièces de grande valeur, conservées avec soin dans chaque maison et transmises de génération en génération, jusqu'à présent.

Ainsi qu'une série de documents le précisent, les lainages figuraient dans les actes dotal de paire avec les terres et les animaux. Un acte dotal rédigé à Dragoslav

slavele le 1er avril 1822, témoigne de l'importance qu'on accordait aux pièces textiles dans la maison paysanne de cette zone: «J'ai donné par cet acte dotal à ma fille, Floarea, comme on va le voir, autant d'objets que d'animaux... Une blouse paysanne brodée en bon état, deux essuie-mains, des tapis, un manteau de pâtre, un manteau de paysan, une paire de besaces» (Ioan Rădulescu, Dragoslavele, Câmpulung, 1937, p. 253).

Les différentes variantes du tapis roumain, les couvertures ont tout à fait répondu aux exigences de l'aménagement fonctionnel de l'intérieur paysan, d'utiliser pleinement l'espace, dans un ensemble équilibré.

Connu dans tout le monde en tant que symbole du génie artistique de ce peuple, le tapis roumain synthétise tout l'art du tissage, le sens particulier de l'arrangement des motifs dans des compositions harmonieusement réalisées, une vision originale de la nature et de la vie, caractérisant le créateur populaire.

La variété zonale du tapis roumain réside dans les différences de composition et de coloris, dans l'adresse de joindre et de doser les couleurs dans des différentes tonalités. Le géométrisme spécifique au tapis roumain est lié à un ancien héritage de notre art populaire, mais aussi à la technique du tissage dont la perpendicularité des fils est le trait dominant. Chaque tapis a une personnalité bien définie, intégrée dans une aire zonale plus large.

Sur le tapis moldave, avec la chromatique raffinée des couleurs végétales, figure, d'une manière stylisée, le célèbre motif de «l'arbre-de-la-vie». Les motifs flo-

raux stylisés, les images présentant des oiseaux, des animaux et des différents personnages s'enchaînent dans une parfaite harmonie sur le tapis d'Olténie, tandis que l'ancienne «roue» solaire est transposée dans des rhombes concentriques, continuant à l'infini, signe de la perfection du tapis valaque.

Perpétuée jusqu'à nos jours, l'ancienne occupation du tissage se voit confronter à l'impact d'un monde en permanente transformation, déterminant les structures d'organisation de l'intérieur de la maison paysanne à s'approcher de celles urbaines, où l'on constate des modifications du goût esthétique.

Malgré les difficultés de l'obtention des matières et de la vente des produits, la création spontanée est encore vigoureuse; il y a des zones où l'on travaille dans presque toutes les maisons, ce qui n'implique pas nécessairement l'usage strict de la famille, mais plutôt l'impératif de transmettre aux jeunes générations cet art et les inestimables objets créés par les vieilles femmes, objets de grande valeur sentimentale et matérielle aujourd'hui, tout comme jadis.

On a, donc, des individualités distinctes qui, tout en filtrant la tradition par leurs propres héritages quant à la maîtrise des techniques, les combinaisons des compositions et des couleurs, créent des objets d'un haut niveau artistique, dignes d'être intégrés dans l'intérieur moderne. Quelques unes de ces pièces viennent d'être installées dans des maisons des citadins, réalisant, une liaison avec la spiritualité du village, ou nous représentent à l'étranger, dans le cadre des collections des musées ou de celles particulières. L'activité des coopératives artisanales spécialisées dans le tissage des tapis traverse une période difficile, mais une plus attentive prospection des besoins du marché roumain et international peut les redresser.

L'intérêt pour la lainerie, créée dans l'esprit d'une certaine tradition, est grand, même si, vu les conditions actuelles de circulation de l'information, il y a le risque d'une uniformisation des goûts et, implicitement, de l'offre.

Parmi les objets ayant composé l'intérieur traditionnel, ce sont les tissus qui s'arrangent le mieux dans le logement moderne.

Vu le changement du système d'organisation de l'intérieur du logement, les créatrices populaires proposent des pièces (tapis, carpettes, couvertures) qui tiennent compte des tendances fonctionnelles, opérant des modifications dans le format et les dimensions des produits, pour que ceux-ci soient plus facilement intégrés dans l'ambiance rurale ou urbaine.

L'ancien tapis roumain, tout comme les autres tissus populaires, est une inépuisable source d'inspiration pour les plasticiens contemporains, dont les œuvres se trouvent dans des expositions et dans les grands musées du monde.

Quant à l'effort de répondre à toutes les tendances de la mode, il existe aussi le danger de créer un produit hybride, visible dans la combinaison des techniques, des matières, des couleurs et des ornements, et qui exclut le fait que les mutations propres à un certain moment représentent, en fait, un autre pas sur la voie de l'évolution normale de notre art populaire.

C'est ce que les organisateurs de l'exposition souhaitent: démontrer que les prolongements d'un métier dépendent du pouvoir créateur de l'homme et du désir consommateur de faire preuve de mobilité et de disponibilité dans la réception du langage d'un art dont les racines se perdent dans la nuit des temps.

Ecaterina DULCU

Die Kunst des Webens oder die Unvergänglichkeit eines Handwerks

Die Absicht dieser Ausstellung, das Zustandekommen einer Diskussion über die Problematik des zeitgenössischen Volkskunstgewerbes, ist äußerst begrüßenswert.

Denn es ist viel normaler ein von sich aus stattfindendes Phänomen zu verfolgen, einzuschätzen und einzugliedern, als dieses zu übersehen oder sogar ignorieren, so wie es nach den Geschehnissen von 1989 geschah.

Die Entwicklungsgegebenheiten des gegenwärtigen rumänischen Dorfes bedingten eine neue Einschätzungsart des Volksgewerbes, wobei drei Niveaus des bildenden Aktes festgestellt werden können: Herstellung von authentischen Gegenständen im Sinne der Tradition; neue Optionen auf dem Gebiete der Ornamente, der Chromatik, der Stoffe und der Kunstfertigkeit infolge von Mutationen der Geschmacksorientierung; eine unerwünschte Ausrichtung, um nicht Kitsch zu sagen.

Anhand einer Ausstellung von Wollgegenständen kann die gegenwärtige Entwicklung einer Kategorie von Gegenständen verfolgt werden, die in den Bauernhäusern zu den bedeutendsten Dekorationsartikeln zählen.

Die starke Verbreitung der Wollgewebe ist dadurch zu erklären, daß sie einerseits die Wärme in den Innenräumen sicherten, andererseits zu den Beschäftigungen der Dorfbewohner zählten. Deshalb waren sie wertvolle Gegenstände, die sorgfältig aufbewahrt bis

46

heutzutage von Generation zu Generation weitergegeben wurden.

Zahlreiche Dokumente belegen, daß sie neben Land und Vieh Gegenstand der Mitgiftliste waren. So z.B. bezeugt die am 1. April 1822 in Dragoslavele aufgestellte Mitgiftliste die Bedeutung, die in dieser Zone in den Bauernwirtschaften den Textilien geschenkt wurde: „Ich stellte diese Liste der Mitgift auf, die meine Tochter Floarea wie weiter unten folgt erhielt, sowohl Festes als auch Bewegliches... Eine gute gestickte Bauernbluse, zwei gute Handtücher, ein Kultustuch, ein Leibchen, ein Herren-Überrock, ein Parr Quersäcke“ (Ioan Răutescu, Dragoslavele, Câmpulung, 1937, S. 243).

Die rumänischen Bauernteppiche, die Wandteppiche und die spezifischen rumänischen Wolldecken entsprachen dem Schönheitssinn der bäuerlichen Innenausstattung und einer harmonischen Ausnutzung der Räumlichkeiten.

In der Welt als Höchstmaß des künstlerischen Genies des rumänischen Volkes bekannt, ist der rumänische Bauernteppich eine Synthese der Webkunst, des harmonischen Zusammenspiels der verschiedenen Ornamentelemente und Kompositionen, der originellen, dem Schufenden eigene Vision über Natur und Leben.

Der rumänische Bauernteppich ist zonenbedingt, veranschaulicht durch die Differenzen in der Gestaltung und in den Farben, durch die unterschiedlichen

und das Dosieren der Farben und durch die Farbnuancen. Dem rumänischen Bauernteppich ist eine eigene Geometrie spezifisch, ein uraltes Erbe der Volkskunst, aber auch eine durch die senkrechte Ausrichtung der Fäden charakterisierte Webtechnik. Jeder rumänische Bauernteppich entspricht einem etwas größeren Zonenareal und kennzeichnet sich durch eine ihm eigene, gut definierte Persönlichkeit.

So erscheint auf dem rumänischen Bauernteppich aus der Moldau, gekennzeichnet durch eine raffinierte Chromatik der Pflanzenfarben, das berüchtigte Motiv des „Lebensbaumes“. Auf dem rumänischen Bauernteppich Olteniens hingegen schwelgen in einer perfekten Harmonie stilisierte Blütenmotive, Vögel-, Tier- und Menschengestaltungen. Die Vollkommenheit des rumänischen Bauernteppichs aus Muntenien stammt von der Gestaltung des uralten Sonnen„rades“ in Form von unendlichen konzentrischen Rhomben.

Auch gegenwärtig wird diese alte Beschäftigung – das Weben – fortgesetzt. Sie setzt sich aber mit einer Welt auseinander, die ständigen Veränderungen ausgesetzt ist und in welcher die Strukturorganisation der Dorfwohnungen den städtischen Wohnungen nahekommt. Auch der ästhetische Geschmack blieb nicht unverändert.

Doch obwohl das Anschaffen von Stoffen und der Absatz der Produkte Schwierigkeiten bereiten, hat das spontane Schaffen nicht nachgelassen. Es gibt Zonen, in welchen in jedem Bauernhaus noch gewebt wird. Ursache dafür sind nicht die Familienbedürfnisse, sondern der Drang dieses Handwerk an die jüngeren Generationen weiterzugeben, zusammen mit den anderen Mitgiftgegenständen, die von den älteren Frauen des Hauses hergestellt wurden und die heute genau wie gestern von einem hohen sentimentalen und materiellen Wert geprägt sind.

Aus der Vielzahl dieser Volkskunsthändler ragen markante Persönlichkeiten hervor, die die Tradition durch das Prisma ihres eigenen Erbtums an Fertigkeit, Farb- und Webkompositionen filtern und Gegenstände von einem hohen künstlerischen Wert herstellen, die auch in einer modernen Räumlichkeit nicht fehl am Orte sind. Einige dieser Webstücke gelungen in die Großstädte und bilden hiermit Brücken zu der Dorfspiritualität. Andere vertreten die

Volkskunst in den Sammlungen ausländischer Staats- oder Privatmuseen.

Die Handwerker-Genossenschaften, die sich mit dem Weben von Teppichen beschäftigen, machen eine schwere Periode durch, doch können sie durch genaue Prospektierung des rumänischen und ausländischen Marktes wieder aufgerichtet werden.

Das Interesse für die ortsmäßig gewebten Wollartikel ist groß, obwohl durch die existierenden Informationsmöglichkeiten eine Vereinheitlichung von Geschmacksausrichtungen und Angeboten droht.

Von allen Gegenständen einer traditionellen Innenausstattung passen in die modernen Wohnräume die Gewebe am besten.

Die Weberinnen sind sich bewußt, daß die Innenausstattung sich verändert und anderen Organisationssystemen unterwirft, und deshalb schaffen sie Artikel, die die Funktionalitätstendenzen beachten. Demgemäß verändern sie Formate und Ausmaße, so daß diese Artikel leicht sowohl in der dörflichen als auch in der städtischen Innenausstattung Verwendung finden (Teppiche, Wandteppiche, Läufer, rumänische Wolldecken).

Der uralte rumänische Bauernteppich wie auch die anderen volkstümlichen Webeartikel stellen eine unendliche Eingabekquelle für die zeitgenössischen Maler dar, deren Werke in Ausstellungen und berühmten Messen dieser Welt anzutreffen sind.

Natürlich besteht auch die Gefahr einer Hybridleistung, da versucht wird, den Modetendenzen zu entsprechen. Dieses führt zu einer Kombination von Fertigkeiten, Stoffen, Farben und Ornamenten, bei denen außer Acht gelassen wird, daß die spezifischen Mutationen des Moments eigentlich ein weiterer Schritt auf dem natürlichen Entwicklungswege unserer rumänischen Volkskunst sind.

Die Organisatoren dieser Ausstellung möchten beweisen, daß die Unvergänglichkeit eines Handwerks einerseits in der schaffenden Fähigkeit des Menschen liegt, andererseits in der des Verbrauchers, die Sprache dieser uralten Kunst interpretieren und verwerten zu können.

Ecatrina DULCU

Album editat de CENTRUL NAȚIONAL AL CREAȚIEI POPULARE

Fotografii de Emanuel PÂRVU

Versiuni în limbi străine: Rodica STAN (engleză)

Liliana NICOLESCU (franceză)

Erica DUMITRAȘCU (germană)

Coperta 1 – **Covor oltenesc țesut de Illeana Fiertu** din Cernătești, județul Dolj

Coperta 4 – **Covor țesut de Elena Budoiu** din Măgura, județul Dâmbovița

Procesare text și imagine color: *Graphique* AT GRAPHIQUE • 679 69 10

Tipar: **TOP PRINT & PAPER**

ISBN 973-0-00353-X

